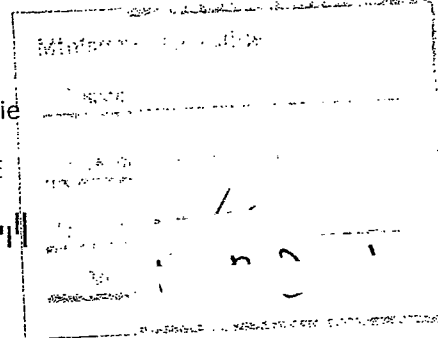

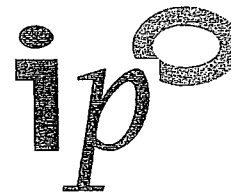
Postbus 16107
2500 BC Den Haag
telefoon (070) 888 12 12
fax (070) 888 12 80
www.ipo.nl

Aan de minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH 's-GRAVENHAGE

Reg. DIV verstrekt deze kopie ter informatie
aan DGWIAU
Het origineel is gebracht op de agenda
DGWIAU
vsh

Interprovinciaal Overleg

uw brief van _____ uw kenmerk _____ ons kenmerk _____ datum 5 oktober 2007

onderwerp
IPO-reactie op het voorontwerp Nadeelcompensatie

↳ DW

Geachte heer Hirsch Ballin,

Hierbij ontvangt u onze reactie aan op het voorontwerp Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten. Het voorontwerp bevat een voorstel tot aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) met betrekking tot twee onderwerpen:

- een algemene regeling voor nadeelcompensatie, die bedoeld is voor alle gevallen waarin door rechtmatig overheidsoptreden schade is ontstaan die door de overheid vergoed moet worden; en
- een procedurele regeling bij vergoeding van schade als gevolg van onrechtmatige besluiten, inclusief een bevoegdheidsverdeling tussen de bestuursrechter en de burgerlijke rechter op dit gebied.

Onderstaand reageren wij achtereenvolgens op deze onderwerpen.

Nadeelcompensatie

Ons inziens bevordert het opnemen van een algemene regeling in de Awb de overzichtelijkheid, met name voor de burger, waardoor de toegankelijkheid van deze voorziening toeneemt. De huidige situatie is niet overzichtelijk en bovendien hebben niet alle bestuursorganen een nadeelcompensatieregeling. Invoering van een algemene regeling in de Awb betekent dat een groot aantal (onderdelen van) nadeelcompensatieregelingen, waarin procedurele en materiele regels worden gegeven over vergoeding van schade wegens rechtmatig handelen, kunnen vervallen.

Inlichtingen bij _____
Doorkiesnummer : _____
Bijlagen : _____

De nieuwe nadeelcompensatieregeling is opgenomen in titel 4.5 van de Awb, die van toepassing is indien schade wordt veroorzaakt in de rechtmatige uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid of taak. Omdat zowel feitelijke handelingen, beschikkingen, besluiten van algemene strekking, beleidsregels als algemeen verbindende voorschriften een schadeoorzaak kunnen vormen voor een schadeverzoek, zou dit in de praktijk kunnen leiden tot een toename van het aantal verzoeken op grond van artikel 4.5.1. Het is van belang dat de betrokken bestuursorganen en de rechtbanken zich hierop kunnen voorbereiden.

Schadevergoeding wegens onrechtmatige besluiten

Op dit moment kan via vele wegen schadevergoeding worden verkregen wegens onrechtmatig overheidshandelen. Het geheel is gecompliceerd en voor de burger allesbehalve transparant en overzichtelijk.

Bevoegdheidsverdeling

Het uitgangspunt van het voorstel is dat de bestuursrechter en de burgerlijke rechter in beginsel ieder exclusief bevoegd zijn om te oordelen over bepaalde schadeoorzaken. De bestuursrechter wordt echter alleen exclusief bevoegd ten aanzien van schadeverzoeken op het terrein van het financiële bestuursrecht en het ambtenarenrecht. Wat betreft schadeverzoeken op de overige terreinen van het bestuursrecht, zoals het ruimtelijke ordeningsrecht en het milieurecht, is een ander uitgangspunt gekozen. Voor deze procedures, die behoren tot het terrein van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en het College van beroep voor het bedrijfsleven, is de burgerlijke rechter bevoegd om over de schadevergoeding te oordelen. De bestuursrechter is bevoegd indien er niet meer dan € 5.000 schadevergoeding wordt gevraagd. Op deze manier is er ons inziens wederom sprake van een onduidelijke en voor de burger onoverzichtelijke situatie. Wij vragen ons af waarom niet is gekozen voor een exclusieve bevoegdheid voor de bestuursrechter.

Bestuursrechtelijke verzoekschriftprocedure

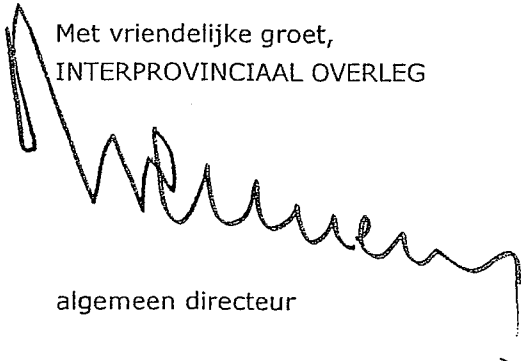
Positief is dat de toegankelijkheid van de bestuursrechter wordt verbeterd door de introductie van een verzoekschriftprocedure. De benadeelde kan een verzoek om schadevergoeding voorleggen aan de bestuursrechter in een zelfstandige verzoekschriftprocedure. De verzoekschriftprocedure komt in de plaats van het zelfstandig schadebesluit en de procedures van artikel 8:73 en 8:73a. De gang naar de bestuursrechter wordt daardoor sterk vereenvoudigd. Indien de benadeelde de vergoeding te laag vindt of als het bestuursorgaan weigert tot schadevergoeding over te gaan, volgt geen bezwaar- en beroepsprocedure, maar kan de rechter het schadeverzoek afdoen. Dit kan leiden tot vermindering van bestuurlijke lasten.

Overigens zijn over de bestuursrechtelijke verzoekschriftprocedure in de literatuur de meningen niet onverdeeld (zie o.a. het artikel "De bestuursrechtelijke schadeverzoekschriftprocedure: niet doen svp" van K.J. de Graaf en A.T. Marseille in de Gemeentestem d.d. 13 januari 2007, nr. 2007,7265). Met de vaststelling door de rechter dat een besluit van het bestuur onrechtmatig is, is in veel gevallen namelijk nog niet duidelijk jegens wie en in welke mate de (gestelde) schade is geleden als gevolg van het vernietigde besluit. Veelal zal dit pas kunnen gebeuren nadat het bestuur een nieuw besluit voor het vernietigde besluit in de plaats heeft gesteld. Dit zal niet veranderen na de introductie van de bestuursrechtelijke verzoekschriftprocedure. Ook dan zal de vraag naar het causale verband tussen de schade en het vernietigde besluit moeten worden beantwoord. De grootste winst lijkt volgens de Graaf en Marsseille dan ook dat de gelaedeerde in zijn pogingen de schade die hij heeft geleden als gevolg van onrechtmatig overheidshandelen niet meer in de weg wordt gezeten door bezwaar- en beroepstermijnen.

Ten slotte

Het onderhavige voorontwerp kan ons inziens een verduidelijking en vereenvoudiging bieden ten opzichte van de huidige situatie. Op enkele punten zou het voorstel nader bezien kunnen worden, onder meer wat betreft de competentieverdeling tussen de bestuursrechter en de civiele rechter. Met name door de splitsing die is aangebracht door een aantal zaken te bepalen tot de competentie van de bestuursrechter en andere zaken tot de bevoegdheid van de civiele rechter bestaat in theorie de mogelijkheid dat zich hierdoor verschillende visies op het terrein van het schadevergoedingsrecht kunnen ontwikkelen. Dit zou niet ten goede komen aan de uniformiteit.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

A handwritten signature in black ink, appearing to be a cursive name, possibly 'J. van der...'.

algemeen directeur